

EKONOMİ BÖLÜMÜ MAKROEKONOMİK KONJONKTÜR NOTLARI

08/12/2020

NO: 2020/3

HAZİNE ve MALİYE BAKANLIĞI 2020 KASIM AYI NAKİT DENGESİNİ AÇIKLADI

Prof. Dr. Sabri Tekir
OSTİM Teknik Üniversitesi
Ekonomi Bölümü

Özet

Hazine nakit (bütçe) dengesi 2019 ve 2020 Kasım aylarında arka arkaya fazlalık vermiştir. Esasen bu genelde önceki yıllarda da böyle olmuştur. Ancak, 11 aylık nakit dengesine bakıldığında gittikçe artan bir açığın varlığı göze çarpmaktadır. Nitekim 2020 Ocak – Kasım dönemi nakit açığı bir önceki (2019) döneme göre (muhtemelen pandemi kaynaklı) %45.3 oranında bir artışla sonuçlanmıştır.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından 7 Aralık tarihinde verilen bilgilere göre, Hazine 2020 Kasım döneminde 21.221 milyon lira faiz dışı fazla verdi. Bu dönemde gerçekleştirilen 8.672 milyon lira faiz ödemesi sonrasında ise Hazine nakit dengesi 12.549 milyon lira fazla olarak gerçekleşti. Kasım 2020 döneminde toplam Hazine gelirleri 110.641 milyon lira olurken toplam nakit giderleri ise 98.091 milyon lira olarak gerçekleşmiştir.

Bir önceki yıl (2019) Kasım ayı Merkezi Yönetim Bütçe gerçekleştirmeleri ise şöyle olmuştu: Bütçe gelirleri 83.289 milyon lira; faiz hariç bütçe giderleri 68.050 milyon lira, faiz giderleri 7.469 milyon lira, toplam bütçe giderleri ise 75.513 milyon lira idi. Buna göre 2019 Kasım ayı bütçe dengesi de 7.776 lira fazlalık verme şeklinde sonuçlanmıştı.

Yine, Hazine ve Maliye Bakanlığının verilerine göre, 2020 Ocak -Kasım döneminde toplam 940.793 milyon lira gelir sağlanırken, toplam giderler 1.079.647 milyon lira düzeyinde gerçekleşmiştir. Bu dönemde faiz dışı toplam giderler 962.623 milyar lira olurken faiz ödemeleri 117.024 milyon lira dolayında gerçekleşmiştir. 2020 yılı on bir aylık Hazine nakit dengesinde faiz dışı denge -21.830 milyon lira olurken, yapılan faiz ödemeleri ile birlikte toplam nakit açığının -135.069 milyon lira olarak gerçekleştiği görülmüştür.

2019 yılı Ocak – Kasım döneminde Merkezi Yönetim Bütçesi gerçekleştirmeleri de şöyleydi: Faiz dışı bütçe giderleri 799.643 milyon lira, faiz giderleri 95.775 milyon lira, toplam bütçe giderleri ise 895.418 milyon lira idi. Aynı dönemde (Ocak – Kasım 2019) bütçe gelirleri de 802.418 milyon lira

olmuş, böylece söz konusu dönemde faiz dışı denge + 2.836 milyon lira fazla verirken, faiz dahil bütçe dengesi - 92.938 milyon lira şeklinde açıklanmıştır. (*)

Buna göre: Bütçe dengesi (milyon olarak)

	Kasım 2020	Ocak-Kasım 2020	Kasım 2019	Ocak-Kasım
2019				
Faiz dışı bütçe dengesi	21.221	-21.830	15.235	2.836
Bütçe dengesi (Faiz dahil)	12.549	-135.069	7.776	-92.938

Özet olarak: Hazine nakit (bütçe) dengesi 2019 ve 2020 Kasım aylarında arka arkaya fazlalık vermiştir. Esasen bu genelde önceki yıllarda da böyle olmuştur. Ancak, 11 aylık nakit dengesine bakıldığında gittikçe artan bir açığın varlığı göze çarpmaktadır. Nitekim 2020 Ocak – Kasım dönemi nakit açığı bir önceki (2019) döneme göre (muhtemelen pandemi kaynaklı) %45.3 oranında bir artışla sonuçlanmıştır.